

Տ. Ամբակում. — Այդ գրուածը ժողովուհեղիակութեան պատիւ չի՝ բերել ստիպան։

Վ. Առաւ. — Տխուր փորձառութիւններ տեսած ենք զժաշտութեամբ ձեր կոչնազրեւում մասին Նախ. — Մինչեւ ցարդ բարդ ամուսնական առկախ հարցերուն պատճառը կոչնազրեւում անհետեւանք մնալն է։

Տ. Ամբ. — Մինչեւ հիմա բոլոր ամուսնական հարցերուն տարիներով առկախ մնալուն պատճառը երանիկ ժողովն է։

Ժողով. — Կը բողբենք, կը բողբենք։

Տ. Ամբ. — Այո, պատկառելի ժողովն է որ այդպէս գիտ խնդիրի ծագումէն թեր ու գէ՛հ կ'ըլլէ ձեկուն կամ միտին։

Վ. Առաւ. — Այս անտեղի խօսքերուն պատճառը ի՞նչ գրած չարդոք է, լաւ, փոխանակ կոչնազրեւում ձեջ ծրարելու առանձին կը զրկենք։

Տ. Ամբ. — Առանձին կը զրկեն, բայց զոնէ։

Վ. Առաւ. — Նախագահ՝ Սրբազան, կը բողբենք Տ. Ամբակումի յարուցած քննանիղիր խօսքերուն համար։

Ժողով. — Կը բողբենք, կը բողբենք։

Նախ. — (Տ. Ամբակումի) Բոլոր ժողովականները կը ստիպեն զիս որ ի կողմ հրահրեմ զձեզ եւ յայտնեմ որ այս ժողովը անձնական քննանիղիրութեան եւ վէճի տեղ չէ։

Վ. Առաւ. — Երկէն գուռապցիները, կրօնական ըլլան թէ աշխարհական, մէշտ հակութիւն ձեջ մազ կը փնտռեն. չեն ճանչնար «Ջ» վերը, «Ջ» պատշաճութիւն։

Տ. Ամբ. — Գաւառացի ըլլալս քիչ առաջ թուած ձեր տխրութիւնքն անպիտանեցողով կրնած յիշատակել, զարով լեզուս պապանձեցնելու համար ձեր բողբենքուն եւ անհրա խօսքերուն, անտեղ ձեք կրնար տկարացնել ձե՛ք ճշմարտութեան զգացումը. ալ հերիք սա կողմնացական հոսանքը։

Նախ. — Տերտէր, ինձի՛ նայէ, ես եպիսկոպոս եմ։

Տ. Ամբ. — Կաթողիկոս ալ ըլլաք, ճշմարտութիւնն վեր չէք կրնար ձալցիլ։

Նախ. — (Անտրանար) ճշմարտութիւնը ձեզմէ ստիպելու պէտք չունիմ։

Ժողով. — Կը բաւէ, կը բաւէ։

Քարտուղար. — (Կոչնազիր կը ներկայացնէ (Նախագահին) Ձեր սրբաշուքիւն արդեօք...

Նախագահ. — (Քարտուղար) Վերջացաւ։

(Ընդհանուր ակնարկ մը ձգելով գրութեան վրայ, կ'առագրէ, կ'առնէ նաեւ Վ. Առաւելեանի բողբած ֆարդը եւ երկուրէր մէկ պահառանքի մէջ փակելով կը յանձնէ Քարտուղարին) Հասցէն գրէ։ (Հանգստի կը գարնէ)

ՏԵՍԻՍ Բ.

Նոյն, Բարապան

Բարապան. (Վարչիկնայեւս ներս կ'իջնայ ու խոնարհելով կը կանգնի Նախագահին առջեւ) Մտաւ իմ։

Նախ. — (Քարտուղար) Ա՜յ այդ նամակը, իր հասցէին տար եւ բոլոր հնարքներով զննէ՛ք զիր։

անպատճառ հետք բերելու համար առ մարդը (Ժողովականներուն) Կանչե՛ք նաեւ բողբարկուները որոնք այս պահուս զուլար կը սպասեն կործնէ, (Քարտուղարին) անպէս չէ՛։

Բար. — Մտաւ իմ։

Ժողով. — Կանչե՛ք, կանչե՛ք։

Նախ. — Է՛հ, ուրիշն կանչէ եւ զոն ալ շուտ վազէ։ Բոլոր միջոցներով ի գործ դիր, քե՛զ տեսնեմ Բար. — Մտաւ իմ։ (Նամակը առնելով ֆարտուղարէն կը խոնարհի ու կը մեկնի աջեմ)

ՏԵՍԻՍ Գ.

Նոյն, Մարգար, Մրմա

Մարգար. (Միամիտ եւ բարի աչներով, ատողը եւ շրուս կազմով, բայց ընկնեալ երեւոյթով, կարմիր այնքանով եւ աշխատեմ մազերով) ներս կը մեկն աջեմ, չազած եւ շալն տախտ, մէջքը գօթի, հաստ վերաւիւտ. վիզին կախած ժամագոյնին երկար շարան, եզերքը սեւ եզաւ մայրիկ փաթրուած գիւս. ոտքերը հաստ «խուսնուր» զոր ջրան հեւեր կը հանեն երկիւղածութեամբ։ Դանդաղ ֆայնելով կ'երթայ կրօնականներու աջը առնել։

Մրմա. (Մարգարի կը հեկեղի նոյնպէս ընկնեալ եւ ծառի, բայց յոսիակշունական զնդիղութեամբ, վաշտելոյ հասակով, սպիտակ, փափուկ մտրով, քուխ, գրաւիչ աչներով եւ ստաւ, երկար ծամելով. Կը կրէ «մարշալ» որու գիւտ ծածկողը վար ձգուած է. «կիւլմէզ վիշաւ», վիշը եւ քեւերը ծածկուած շաւրիկներով եւ ոսկեղէն քանուածներով. «կոնիկ-ֆուր» եւ վրան «սեւ-ֆուր» նոյնպէս ոսկեղէն քանուածներով, մէջքը «պաճառ-շալ» զորիւր «կոնալով տաքան», ոտքերը փայլուն կոշիկի. Մարգարի հեկեղելով կրօնականներու ձեւեր կը համբարէ)։

Կրօնականներ. (Համարուել չաչու ձեւեր կ'առնեն) Շա՛տ ապրիւս, շա՛տ ապրիւս։

Նախ. — (Շոյց ծաղով արտունել) Նոսիցէ՛ք Մարգար եւ Մրմա. (Լուռ ու մուռ կը նրսն)։

Մարգար. (Միամիտ շարժումներով շուրջը կը դիտէ, իսկ Մրմա անկողնութեան շառագուռն է եւ հագիւ աչներ կը համարանի բաւալ եւ գոյել)։

Ժողով. — (Բարտու մէջ կը փախան)

Նախ. — Ուրիշ ելէք, սպիկն, խնդրե՛մ։

Մրմա. (Ոտքի ելելով կը խոնարհի)

Նախ. — (Այսին ծաղով շափելով Մրման)

Ի՜նչ է ձեր ունեւոր, սպիկն։

Մրմա. — (Անկողնութեամբ շուրջը նայելով, ցած) Մրմա։

Նախ. — Մոկանունիկ՞։

Մրմա. — (Կը մտնայ, չի՛ հասկնար)։

Տ. Մարկ. — Սրնա՛մ, ձեր տանը անտեղ ըսել կ'ուզէ նորիկ Սրբաշուքիւնը։

Մարգար. — Մտաւ իմ, Սրբազան, «Ֆ» կուտնեք, կու խմի՛ք Մանուկի՛նք, կ'ըլլին։

Տ. Ղուկաս. (Մորեկն քեւ կը ֆայնելով) Օրհնա՛մ, ի՛նչ խմի՛ք, սա ազգին տունն ու ազգին ԲԱՐԱՊԱՆ

Տ. Մարկ. — Դթա՛ճ, արդարադա՛ս ...
 Տ. Ղուկ. — Անտախա՛լ, անաշա՛ս ...
 Տ. Մարկ. — Անիշաշա՛ր, Դեղորոտի՛ր ...
 Մումա. — (Յուզուսին կը սկսի արտատուել եւ քաշկինակը աշխուհի տեսնել)
 Նախ. — Տիկին, համարա՛կ եղբ, համարա՛կ զի զիտեցե՛ք, համարա՛կ ձեր սիրտը բուցե՛ք, համարա՛կ ...

Տ. Մարկ. — (Ընդհատելով) Օրհնա՛ճ, ինչո՞ւ կուլաս, բեղի զէջ բոսը բոսը կուլ ...
 Տ. Ղուկ. — (Թաշկինակով ուժով մը փխր խնջելով) Օրհնա՛ճ, (Նորեկ խնջելով) օրհնա՛ճ, աս բու տունը է, Սրբազան, համարա՛կ եղբ, կ'ըսէ՛վ. Առա՛ւ. — Ո՛չ, տիկին, ճենք չախտի փափաքէնք որ ձեր գեղեցիկ սեռը չշառար ձեզի դէժ: ՏՔր. Միմասնան. (Ոսթի կ'ընէ հանդիսաւո. Գապախ.)

Ժողով. — (Իրենց ձեռքն փէջ մը կը շարժին պատկանելու ձեռով.)

ՏՔր. Միմաս. — (Յոռնեստ ակնարկ մը պրտըցնելով ժողովատարանին մէջ) Եղիշեցիկա՛ն հարց, պատուարժան տարբը ... Զլա՛յ, հարց ճը ա՛նչափ կ'ընձուտ, ա՛նչափ խարունկ, ա՛նչափ բարդ, ա՛նչափ փափուկ, ա՛նչափ բազմաբանի՛նք որչափ աս գաւառի ամուսնական հոգեբանական հարցը ... Աշարժութիւն է շրջապատեցութիւն գերազնի ժողովոյ գերազնի աստղաբանութիւններն զի, յորախ, պանծալի՛ր ասուքինութիւններ... Պէտք է նկատի ունենանք գաւառի յետին բարքերն ու լեզուն որով միա՛ն կարող պիտի ըլլանք թափանցել գաւառացի կնոջ ձինջեւ կարծիքն իտրը: Հետեւաբար արժան կը դատեն է կ'աւազարկեն, գրեթէ կը խնդրեն. որպէս զի այս հարցաբանութեան պաշտօնը թողոքն արժանաւորան անդամներէն է Հայաստան-նայց Սուրբ Եւ Ուղարկուտ Եկեղեցւոյ պաշտօնեա-ներէն Տ. Ամբակունձ հօր որ պատուաբեր գաւառացի ըլլալով զիտէ այս կնոջ որտիք ամենամեծի՛ք դուռ-ները բանայ: (Կր նստի.)

Ժողով. — (Կես զոգոնուրեանք) Թո՛ղ հարցարկեն:

Նախ. — (Տ. Ամբակունձի) Ժողովս ձե՛զ կը յանձնէ այս կինը քննելու պաշտօնը:

Տ. Ամբ. — Պէտք է ներառել Մարգար աղան քննել այս կնոջ ծախքն, զի գաւառի կինը աճկատ է՝ հաւատարակ ժիր է չարքաշ ըլլալուն Մարգար աղան իսկած պատասխանները կնոջ հաւատութեանը կ'են-թարկեն, Կր ասան կրնանք իրը համարել զանօնը:

ՏՔր. Միմաս. — (Լուրջ ժպիտով) Ե՛ս ու լաւ հանելուկին ձեռքէն ելաք, Տ. Հա՛յր:

Տ. Ամբակ. — Մարգար աղա, դուն աս կնկանը ի՞նչն ես:

Մարգար. — (Մունայի փեշէն փաշելով որ նստի) Մտա՛ս, ի՞նչ, տերպապա, հարց:

Տ. Ամբակ. — Հիմա աս աշկնաղջ դուն ի՛նչ է: Մարգ. — Ի՛շ ա՛լիկ ուր, տերպապա,՝ Նիկողոս աղանի չար տարի է ուր նե՛ղ գիր կու խրկէ, նե՛ղ խապար:

Տ. Ամբակ. — Ինչո՞ւ, Մարգար աղա, քե՞ն ըրեր չի զրկեր թէ ոչ պատճառ ճը կայ:

Մարգ. — (Հառաչելով) Ա՛խ, տերպապա՛, սե-պէպ եղողին աշխը լուրջ քորնայ: digitized by

Ժողով. (Մերք կը փնծի ծաղիկն.)

Տ. Մարկ. — Մի՛ անիծեր, օրհնա՛ճ, անիծելը ձե՛ղք է:

Մարգ. — Ենիծելը ճեղք է, տերպապա՛, բոժոս իթթիրա քոնը տրա՛ն եւել ճեղք է: Ինտո՛ր չանի-ծիմ, տերպապա՛, Նիկողոս աղանու հարը, լուս իշնէ ֆորսը վրայ, աս աղշիկը օրանի ձե՛ջ էր նշաներ կը տղուն, հէ՛ճ ալ աս օտիկ պիղեղակը (ցոյց տալով Մունայի ալ դասակին անցուած ապարանքանը) փե՛շ էր տուեր ինձի: Երբուր եր-կուցն ալ ճեղքան ու կարգեցինք, տարի եր ետքը իրարու ետքէ աս զավալլուն պարունասան ու կե-տուրը ձեռան, փութուն տունին ու Էգիլներուն գոր-ճեղք աս զավալլուն վրայ մնային ... Տեսնէ՛ր, տերպապա՛, իպթիտան ան ի՛շ սեր էր ուր ունէր վրան. Լսարձուն օրը թեւ կ'աւուն, տասնի կիւլ-ճեղք քուրցն ալ կու հաղէր ու խառ պղպան տու կուգար ... Թագուհու պէս ձե՛կ գրկէն ձեկալ գրկը կ'աւուն, ձե՛կ պաղճալէն ձեկալ պաղճան կուտանէր: Հէ՛ր գիտեր թը ինտո՛ր սիրէ, ինտո՛ր ձեռարէ ...

ՏՔր. Միմաս. — Է՛ս ուս սերը պտուղ տուա՛ւ... Մարգ. (Կը շշուրթ, չի՛ հասկնար.)

Տ. Ամբ. — Այսինքն զաւակ ունեցա՛ն:

Մարգ. Աս էր ուր տ'ըսէի, տերպապա՛: Նիկողոս աղանի տրա՛ն փառքովի չէ՛ր եկել ուր աս աղշիկը ճեղք ճի բերա: Երկու ամիս տրա՛ն հալաւը չաւա՛ճ էրա. Ստընալ կ'ելա: Անիտար գրկիկցանք թը, Նիկողոս աղա, հայտը՛ւկ, աստեղի կէշիննիսիս աղէ՛կ է իշտէ, խանութ կու գործնեն, Էգի, պաղճաւ ունիս, երկիր քնիւր կու հալատի, ձե՛նք դուրպէթութիւնէն կշտացեր ինք. խօսքերովս մտիկ չարաւ թը փարս փառակերու վախիթ է, ֆրաթը ձեռքէ խալպ անելու չիգար, քունի ճի տարի տի կենամ՝ տի դառնամ կինէ տի դամ:

Տ. Ամբակ. — Պոլէն դամ կը զրկէ՛ր կնոջը:

Մարգ. — Է՛նէ՛ն տասներկից օրը գիր, Է՛նէ՛ն ամիսը իտալըն: Գործն ալ արժա՛կ պէս կու բանէր: Տա-րի ճը աս ճալուռը միանկ մնաց ճեղքով. գործերը ձուրքան, Նիկողոս աղանուս հրամանաւ քուրի-նիս բերինք ուր հէ՛ճ իրեն հետ Էգիլներուն ու պաղճաններուն նայինք, հէ՛ճ աէ միակ չի ձգլին ճանիկ աղիկը: Երկու տարի ետքը ճեղքը թի՛ֆօ կ'ելա. ձեռան Նիկողոս աղանի շա՛ւ մերաւ արաւ, թեղի՛ր պիղէ դեղք ճեղք ... Ա՛խ տերպապա՛, ձեռ-քերնուս ի՛նչ ուր կուգար նր արինք. պէլքի շնորքով հէ՛քիմ ուր գրնուէր նը կ'աղէնար ... Ա՛խ. ան ի՛շ շինեա ճեղք էր, հիւրմէլէ՛կ կու ճանէր ...

Տ. Ամբակ. — Մանքը ձեռնեղուն համար Նիկողոս աղան ա՛լ նամակ չգրեց:

Մարգ. — Ա՛խ, տերպապա՛, ըսիք թը անե՛ծքը ճեղք է, քոժոս ինտո՛ր չանիծիմ ուր աս նաեղիմ չի աղշիկին վրայ վեց տարի ետքը կան ակօժը չի լաժ ի՛նչ ուր տուա ու իթթիրա կար զրէն, կիւլէ պաշխա փեռայ թէ ունիմ, ան կու սիրէ: Կոնծի՛ն ու չորնան ան ձեռուրէն ուր աս տուչմանութիւնն արին ձեղք ... Ա՛խ, տերպապա՛, սիրաւ Էրբը է, ճի՛ մեղադրեր, անե՛ղի վախթի մին ինք հասեր ուր ճարդ ճարու երեսը նայելէն կուսխէ: (Թաշկի-նակը հանելով արգունները կը սրբէ.)

Ամա. (Կը հեծկցայ.)

A.R.A.R.®

Տ. Ամբակ. — Մարգար աղա, մի՛ լար, հիմա՛ կը հաշտուիք իրարու հետ, նորէն իրարու զիւրկ կ'իյնաք, անցեալը կը ծովաք...

Մարգ. — (Լայազգին) Նազարի՛ եկու, տէրպտոյա՛, նազարի՛ եկու...

Տ. Ամբակ. — Ո՛վ ձեզի իրտու տուա որ ելլէք Պոլիս գաք. ի՛նչպէս լսողեցեաք:

Մարգ. — (Արցունքները արթնելով) Ա՛խ, տէրպտոյա՛, արեւ ես աս ծաղուծին ֆիլահներուն չի կոցայ զինմաւ. է՛մէն ինչ ուր ձեռքերնուս կուգար նը արիւնք. է՛ն ետքը խաբարը տուիր ուր Սարճալ գանք, պէլքի՛մ կու խաղցնիր, է՛կէր ուր ա՛ն ալ ուր չիլի նը՝ հրամանացը ձեր հալը իմառէ սնիրք: Տէրպտոյա՛, խարճանքուս հարուր ոսկին ելալ զընայ, անխառն հապաւնեցուն ձեշ բաշտծներին աս ձապա՛: Բամ ձարը ին գտեր ուզածնուն պէս սօսիշ ի՛նչպէս... Թորք օրի Թորք զիւրի ձեղ Ջապ-թիլէ-Բաբուսին վար զրին, անխառն Նիկողոս աղա-նուս ետրէն ձարը իրկեցինք ուր գայ, իրար հաս-կանք. է՛կէր ուր ձեր քովն է խապաւաթը նը՝ կի՛նէ կի՛նէինք կ'երթայինք, չէ նը՝ ձեր ձեթի ծու-ն ուր չիտուէր, կու պարշէինք, վէստէյա՛... Ընձա խօսք ծովի չարաս էն ետքը դ'ըք ալ ուր չիլ-էիք նը՝ ձեր հալը ետմա՛ն էր... Ա՛խ, տէրպտոյա՛, դուն աղէկ զիսես ուր ձեր թարաֆները աղօղին տուչանները շա՛տ ին, աս ի՛շ գէշ վախիթ է, ձարը ճիւղեւէն կու կախին...:

Տ. Ամբակ. — Այս բացատրութիւնները կը բաւն: (Մուսայի) Աղջի՛կ, մի՛ քաշուիք. բա՛, հօրդ ըսած ներուս պէ՛ն է իրողութիւնը:

Մուս. (Արտատալից աչխեր վեր կ'առնէ) Մարգ. — Աղջի՛, Սաճա՛. մի՛ լսիր, օայո՛ն բա՛ տէրպտոյային:

Մուս. — (Ծած էւ շաչազգին) Այո՛:

Տ. Ամբակ. — (Ժողովականներուն) Առա՛նց կանխակալ կարծիքի. աս՛ դիտողութիւնները ձեր ուշադրութեանը կը յանձնեն: Պաշտօնիս բերմամբ զարտական կարգ մը ընտանեկան վէճեր կը ծանցեմ, որոնց շարժառիթը միմիայն քառթիւնն ու զրպարտութիւնն են: Այս գէշ սովորութիւնը շատ տարածուած է այդ կողմերի: Յաճախ պտղիկ զըրպարտութիւն մը ոճիքի դուռ կը բանայ: Այս մարդը պէ՛տ գաւառական տիպարներու շատ հանդիպած են, որոնց խօսածները կատարեալ պարզմտութիւն են: Գաւառի ձեշ ազգայնական կապերը շատ նուիրաւոր են. արդէն զրպարտութիւնը կը ձախրանայ այնպիսի անձի մը վրայ, որուն հետ չտեսնուեալ պատճառ մը չկայ: Նկատի՛ առէք այն երկար տա-րիները որով այլը բացալիւս՝ է իր ընտանեկան յարկէն: Չարիքի արժատը հո՛ւ է ձմաւանդ, որ ընդարձակ ծաւալ գտած է այդ զգբախտ երկրին մէջ ուր հարուածալ պ է որ պակասեցած այլը իր անուանին քով մտնին: Աճեցին ձեծ անարդարու-թիւնը ա՛յն է որ այսպիսի ծիանիտ երկան մարդերու իրաւունքը կը կողոպտուի:

Տի. Միճաւ. — Տ. Ամբակուն հայրը իր պարտականութիւնը խզի՛մ ձօսք կատարեց, շնորհա-կարութիւն:

Նախ. — (Դժգոճ) Ի հարկէ տարբեր բան է՛ք կարելի հարցնել եւ քնն:

Ժողով. — Ի հարկէ, Ի հարկէ: digitised by

(Դուռը կը զարնուի.)

Նախ. — Մտէք:

ՏՅՍԻԼ Դ.

Նոյն, Բաւապան

Բաւ. — (Խոնարհնելով ներս կը մտնէ խորհն) Նիկողոս Մանուկեան պապման արանն է:

Մարգ. — (Յափշտակուած) Մ՛ արեւալ կըը-սանեմ, Նիկողոս աղա, նե՛րս եկուր:

Նախ. — Բի՛շ մը պպաւ, Մարգար աղա:

Մարգ. — (Վախով եւ տշտաբանաւ եւ կը փաշուի.)

Նախ. — Չվշտանա՛ս, Մարգար աղա, պէտք է յարգել օրէնքը: (Տ. Ամբակուն) Վերջացա՛ւ հար-ցաքնութիւնը:

Վ. Առաւ. — Կը բաւ, տաղակալի՛ է, կանչել տուէք:

Նախ. — (Բաւապանին) Կանչէ՛ ուրեմն:

Բաւ. — Մտաւ եմ: (Խոնարհնելով կը մտնի.)

ՏՅՍԻԼ Ե.

Նոյն, Նիկողոս

Նիկողոս. (Խոշոր, ազգուն կազմուածով, քուխ եւ հաստ պնխներով, յամառ եւ կծծի երեւոյթով՝ ներս կը մտնէ: Երբ Մուսան եւ Մարգարը կը նշլուարէ, կ'ընկիւղի եւ կը պատշաճօրէ դուռս ելնէ.)

Ժողով. — Նե՛րս հրամայեց, Նիկողոս աղա, ներս հրամայեց:

Նիկողոս. — (Դժուարին համակերպութեամբ ետեւ կը դառնայ)

Բաւ. (Դուռը դրսէն կը փակի):

Մարգ. — (Թեւերը բացած)՝ Վա՛յ սիրա-կան Նիկողոս աղա, պոյզ ու պոյզ սիրին. ո՛ր էիր, կորսնուցուր էանք ու գտանք, ծնեալ էիր ու յարութիւն առիր:

Նիկ. — Թո՛ղ տուր եսխես, մարդ Աստուծո՛ւ, տըւա՛ն ե՛ք բարեւ, նե՛՛ Նսարու բարին: Դուք ուր բարով մարդ ուր իլէիք նը՝ իս ֆոս չէիք կանչեր: Մարգ. — (Պատշաճօրէ ձեռքերը բացած) Արեւը սիրին, Նիկողոս աղա, ի՛մ սերս ի՛ բեղ, ի՛մ գան-գասա ալ ի՛ բեղ:

Քարէ. — (Ոսկի ելնելով անկողը կը շշկէ եւ կը միջնաւէ.) Մարգար աղա, կ'ապաշեմ, նու-տեցէք ձեր տեղը, Սրբազանը կը բարկանայ... Էֆէնտիները անհանգիստ կ'ըլլան...:

Մարգ. — Ի՛շ կ'ըսես, քաթիկ է՛ք Էֆէնտի, աս փե-ստ կարօտ է, պաշխա բան չէ՛. աս տասը տարի է ուր երեւ չի՛մ տեսեր... (Կը նստի իր տեղը.)

Նիկ. — (Քարտուղարին ցոյցած արտոնի վրայ կը նստի՝ ետեւը դիմաւոր դարձնելով Մարգարին եւ Մուսայի հակառակ կողմը:) Օ՛Ֆֆ, փութին եղածները չէք օգտեր տանիք, ֆո՛ս ալ ինկանք, է՛օֆ, է՛օֆ, է՛օֆ...

Մարգ. — (Նիկողոսի) Գեղ ատենկ անողին ինչ ըսի՛մ ուր ինչ իլլի՛:

Տ. Ամբակ. — Մարգար աղա, քիչ մըն ալ համբերէ: Տ. Ամբակ. — Թաթերէ, օրհնած, համբերէ...

Յ. Ղուկ. — Որ տերը բերի բան բերէ :

Յ. Մարկ. — Ով որ համբերէ, խաղառ նա կեցցէ :
Յ. Ղուկ. — Համբերութիւնը կեանք է :

Մարգ. — Ընծա, տերապալ, երկանն ալ տան-
ջանք է... Գրուխը (Եփեսոսցի) Տէր Աստուած,
տէր Թագաւոր, աս ստեղծ ճարգ էր ուր. Մարգար
աղա, կ'ըսէր, խեղճը կու թողցնէր վրաս :

Վ. Առաք. — (Նիկողոսի) Բարի եկաք, սիրելի
բարեկամս, Ինչպէս էք, աղէկ էք. հանգիստ նստե-
ցէք :

Նիկ. — (Ուշաբերուած) Վա՛յ Ասործու բարին,
Վաթան էֆենտի. Քարդոգ տըր շառնէի նը՝ չի տի
գայի բանին շխտական ուր տի խորաթիւնը :

Վ. Առաք. — Մեծ պատիւ ձեր բրած եղաք : (Կը
դիտէ Տ. Ամբակումի աշխին մէջ ու կարծես
բռնէ կ'ուզէ, ճշտա՞ր) :

Ժողով. — (Միանաղոյն Տ. Ամբակումի կը
նային) :

Տ. Ամբակ. — Կ'ըմբռնեմ, կ'ըմբռնեմ ինչ որ ձեր
ակնարկները կ'ուզեն ինձ բացատրել, բայց մեր
ժողով... :

Նախ. — (Ձեռքը շրթունքին տանելով) Կը
խնայեմ, տերութե՛ր... :

Սրմա. (Կը շարունակէ արտասուել՝ քաշիկի-
նակը աջգնդուն քնած, եւ երբեմն գաղտնագողի
իւր ակունքները կը դիտէ) :

Մարգ. — (Դրուխը կը ծծէ եւ աջները մե-
շամադծո՜րէն Նիկողոսի վրայ յառնաւ) : Ես
ստեղծ ճարգ էր ուր. տէ՛յ կիտի վախճիթ, տէ՛յ,
Մարգար աղան բնութիւր ալ անէր նը՝ «անէր պա-
պալիս խօսցն է » կու բռնէ, ձան չէր հաներ...
Տէ՛յ կիտի վախճիթ, տէ՛յ... :

Նախ. — (Ճաշտեցանք) Ժամանակը կը յա-
ռաջանայ. ճէկ քանի հարցումներով Նիկողոս
աղային տեղեկանալ հարկ է պատճառները իր այն
վարձանքին, որով չէ ընդունէր իր կինը իր
քնակաթանը : (Նիկողոսի) Ինչո՞ւ կը մերժէք ձեր
կինը ձեր քով քնարանի :

Նիկ. — (Վերադառնալով գրպանները կը բրբռե
եւ կարգ մը նամակներ կը յանձնէ Նախագա-
նին) : Աս գրկները իմ կնիկան ինչ իլլըր կուրպանին
քէրիմ ու ընայեթ արեք, կարգացէք մէջի :

Նախ. — (Առնալով) Շատ լաւ, կրնա՞ք բերա-
նայի ալ յաշտարարի պատճառները :

Նիկ. — Մտաւայ իմ, Սրբազան, տաւոր տարի է
ուր եւ դարպէթ սեղը չիբրիմմի՛ր կուլլիմ : Էմէն
վախճիթ դիր, փարա Եպիֆանի՛ն չէի աներ, փա՛ռք
Ասործու, ի՛շաէ թող բռն (Մարգարոյ ցոյց տա-
լով) : Վեց տարի իրարու վրայ հայեցա՞յ. ետքէն,
նանի չորս տարի մը կայ ուր, թախտ մի գիր կու
առնին թը աս կնիկս, օղորտը պաճընտի մի սնինմ,
անոր հետ ետաճմմի՛ր կուլլի... :

Մարգ. — Նիկողոս աղա, ծա՛ւս նստի՛ր. շխտակ
խորաթիւնը :

Նախ. — Սո՛ւս, քիչ մը սպասէ, Մարգար աղա
(Նիկողոսի) Դուն շարունակ :

Նիկ. — Միշուկ աս թախիկէն վեր գրի վրայ,
ճրատ երէկ ալ գիր մի ատի թը սա, սա՛, սա՛,
(Վանձնելով յաճմնելով) կերած աղպիւններ չի թա-
նգիմուն ետքը՝ եկր ին Սորձալ կուգան... :

Մարգ. — (Անհանգիստ շարժումներով կ'աղչէ)

բողոքեղ, բայց վախկնալով՝ Նախագահին յանդիմա-
նական նայաւ՝ «՛հե՛ն ես կը (աշտո՛ր) :

Նիկ. — Աւրած հուկիթ ռաւելու մէրած ունիս
նը՝ քովդ առը, չէ՛ նը վեց գիրք գիր, փաշտան :
Ես թա՛ խախտական պէրի գրե՛ր իրենց ուր արե՛ս
ուժուտնին կրթին իսնէ : Ինձ լուսընդոգ աստու ու
մարս նամուտալ էին : իմ կնիկս ուր նամուտալ ուր
իլլի՛ իշտէ իմ խափալիս թաւը կու թոչի... Հաթառ
Սուրբ Աւետարանն ալ կու պատուիրէ թը պոռնիկ
կնիկս հետ մի՛ տպիր, ըմմա իմ կնիկս տրեմեմ
կիւղէլի իլլի, ինչո՞ւս պէտք : Ան պաճընտի օղա-
ձախտ մեր հէմի՛նքները աղէկ կու ճօշնան ուր
ձա՛նելութեանը մարձպոլի մէջ արե՛ս նե՛ կնիկ թո-
ղուցեր է, նե՛ վարկոց տուն : աստով անխորտար
փարաներուն տակէն ձառա, վրայէն գուրս ելաւ,
խուճար խաղցաւ, հուսա փաջ, հուճա փաջ, փա-
րաները ջուրի պէն հարցուց. հի՛մա ալ նե՛ փարա
վատուկեւուն ետեւէն է, նե՛ ալ մարգալպիւրի կու
բանի Ես բաները ինձի պէն նամուտալ մարդուն
ռաստ կուգալ : Ես ասոր տարի նստիմ խախտիս
մէջը, մեղա՛յ է Ասործու, աշքս էթիթափ-Թարափ
չիլլի, աստուան խանութ, իրիւրուն տուն, Էածմը
մէջ ճուրա յօղանդան չի կոխիմ, շա՛տ փախիթ ալ
ձա՛նին հացով օր անդրմիմ, Ի՛նչ է տե՛նք քիչ մը
փարա եւլըցնիմ, ելլիմ սիւա երթում, աս կնիկ
օլաճախս քիչ մը պէրէմի՛ր չաներ տե՛ սօրալ մե՛ժ-
լէրէթը պէրապէր եաշամի՛ր իլլինք : Պաշխա խօլալը
չիկա՛յ. ինտոր ուր եկեր ին նը աննիկ ալ թող
տե՛թ իլլին երթան : Էէ՛ժ երկիւր կ'աւրրին նամուտա,
Էէ՛ժ Սորձալը կուգան կ'աւրրին : Փանի ուր իմ
կնիկս նամուտալը ելաւ նը՝ արե՛ս ես աս մարգիկը
չիմ ճօշնար իշտեւ եւ կ'երթում : (Ոսֆի կ'եղի՛ր) ան-
քիմ փէք գալու ալ մերած չունէի լսմծ քանի չի կոչ-
րիմ տե՛նք եկա՛յ : (Կը պատաստուի դուռն ուլի՛ն) :

Ժողով. — Նիկողոս՝ աղա, խնդրե՛ք,
սպասեցէք քիչ մըն ալ, նամակները կարդանք, աճ-
բաստանութեանց իրազեկ ըլլանք, յետոյ աղա տ էք
մեկնելու :

Նիկ. — Աղէկ ըմմա միւշտեղներու կու փախ-
ցնիմ տնիկն :

Մարգ. — (Ոսֆի ելնելով) Նիկողոս՝ աղա, Նիկողոս՝
աղա, խնդր ասուն կանչէ. դուն մեր մէմէլէրէթը կու
ճօշնաւ, հաթառ իֆիթիւր լիլին ալ պէլուսն է,
քանի ուր Թախիկ աղային վրայ ին ձգեր ուր քու
պաճանախդ է : Մէկը մէկին աստանայ, մէկը մէ-
կին քահանայ :

Տ. Ամբ. — Մարգար աղա, դուն նստէ : (Նիկո-
ղոսի) Դուք պարտաւոր եք քիչ մը սպասել հոս :
ձեր բացատրութիւնները անբաւական են Նամակ-
ները կարդալու :

Նիկ. — (Ոսֆի վրայ) Աղէկ ըմմա, տերապալա,
Էմէն մարդ ալ նամուտ ունի՛ր եւ ինչ իմ արեւ ուր
իս ֆոս կու կանչէք : վե՛կ ուր պաթը խոտեր է նը
անոր բուք :

Վ. Առաք. — Նիկողոս աղա, սիրելի բարեկամս,
քիչ մը նստեցէք : Երբ ամէնքս «քիչ մը նստեցէք»
կ'ըսեն, հարկաւ բան մը կայ : (Բարեկամական
ակնաւոր կ'ընէ նստելու համար) :

Նիկ. — (Նստելով) Դուն վրա տա ուր ես քու
խաթրը կ'ընէ՛ք : Վա՛նան էֆենտի (Դառնալով)

Մարգարի) Սեւ օր իշնել վրանիդ ուր ֆոս չի գալիք: Վե՛ր գրեց ուր գրե՛ր:

Մարգ. — Ան ճապող՝ ասորին տասներկու ամիս արուն արցունց տի թափե՛:

Նիկի. — Կրո՛ղ ասուն տանկ մաղուճին: (Մըր-մայի դառնալով) Քանի՛ հազիրս արկաս ու խոտ հինէ կ'ըսին Լորդունց աղա:

Մարգ. — Նիկողոս արա, բարկ քացախը իր ամա-նը կ'երես (Մեկուսի) Տէ՛ր Աստուած, տէր բորե-րար: (Կը խաչակնէ/հ)

Նախ. — Կը բաւէ՛, կը բաւէ՛: Ժամանակը կ'անցնի: (Քարտուղարին յանձնելով) Ներկայա-ցուած նամակները կարգաւ. է՛ լուսիկներ:

Քարտ. — (Ակնոցը շփելով և պահապան մը թանկանով կ'ըստարայ:) «Ճաւ ս'սիրա կուգած լանցնի» Նիկողոս ապա Մանուկեանի օր իր կինը՝ Սթմա սպօրինի յարաբերութիւնները կը ծաղիկ իր բնու-կային թաշիկ աղայի հետ: Անպատուութիւնը բռնի դրած է ձեր ընտանեկան յարկին մէջ եւ լրաց է ձեռնէ ամուսնական երջանկութիւնը:

«ՄԱՆՈՅՔ ՄԷ՛»

Ժողով. — (Մեք կ'ունկնդրեն եւ մեք կը փախանք իրարու մէջ):

Քարտ. — Երկրորդ ծր. «Պալական աղբարս, զիր չգրելուս հրճար չի զիննա քի քեզ ծոցքեր իմ: Էճէն վախիթ չէճի: Պէկը հողին կու հանէ թը ետադատակ ո՛ր է գացեր, ե՛ր տի գայ: Տղաքը ետադադացի ին, ձեռքս ուր զիր ու թուզի ուր կ'առնի ին եէ՛ կու թափին, եէ՛ կու խզուին: Էնիշտաղ ալ գեղորանքը բերի ելիր է. լուսիկ ու չէօքելիկ կու բերէ, Ակը կու ծախէ:

Սիրական աղբարս, Սոման ինքը բերելու ճար մի գրել: Էսպիկին բերանս է ֆնդեր թը կ'ըլէ թա-շիկ աղան կու սիրէ: Նէ՛ աչքովս ի՞մ տեսն, նէ՛ ալ Սոմային վրայ չիապէ՛ կ'անին: Գիտես ուր չի-հետին տուչմիները շուտ ին, Էնչի շարժման Սրու-ժային ետքէն մարդ խրկելին, եկաւ, տասը օր վար դրի: Գալալուս աղշիկը արուն արցունց թափեց թը պիթուսն խորթթանից տուչմիներին ին: Քա-նի ուր միտն ու ըզուտից իրարմէ չին գատուիր նը՝ ձոր ուր արեւ, գալալուսն ասանիկ երեսի վրայ մի ձգեր, մեղք է, գիր գրէ, եէ՛ ելիր եկար ուր էճէնը-նիս ալ արգունիս առնինք: Որժա կու անիմ, պալականս աղբարս, էճէն խոսքի խորթթանի կարը-տարութիւն մի տար, զիր գրէ ուր ֆէսֆէտիէ մէջ չի մնանք: Սոմային հրճար գրաններս ալ չի ծոռնաւու»

«Փռ-լաւ Թ-ը-տեւն»

Մարգ. — Լո՛ս իշնէ աստիղ ու ծորը հազուն վրայ, Փուլփուլ խաթուն:

Նիկի. — (Մեկուսի) Ան զիրը ինտո՛ր մոռցայ տէ ես չառի, թի՛ւն . . .

Քարտ. — Երրորդ ծր. «Նիկողոս աղա, չա՛տ ու շուտ բարեւ կ'անիմ: Նիկողոս աղա, բերանս չի բռնեք ընձա քանի ուր տօթ արխաւա՛ս ինք նը վաղիքէս է ուր քեզմէ բան չի պահիմ: Ակնիդ մէջ թուլակ բանեք մի կու խորաթին Սոմային համար: Թո՛ւնք ալտօճն ելա թը կ'ըլէ Սոման թաշիկ աղա-յին հետ էյլիկ կուլի: Աչքովս չիմ տեսիր ընձա աննիկ բաներ կու խորաթին ուր չի հաւատալ ալ չիլիւր: Քանի ուր միտն ու ըզուտից իրարմէ չին

կրնար գտուոր, աղէկ կ'աննս, Նիկողոս աղա, կնկիկ մէջ մի Ստրմայ կանչաւ. թէ՛ղքերէ առնելը խօյալ բան չէ ընձա՛ կնիկներուն կննէ պիւր թիւր-լիւ ճար մի կու գննուի: Իրեք ասրի է ուր մեր մուհայլէնի մուկիթարը ես ի՞մ, Կնիքիմէթին մար-դիկը կու ճօշնած, բերրննին օսկոր մի կու նեմիմ, Ստրմայ կու խրկիմ, անհոգ լինիս աս թարափէն: Ան գրիս խարշուպիւր գրէ ուր անոր կէտէ շարժիմ»

«Արեւոս Գաւթմէջ»

Զորարդ ծրն ալ. «Նիկողոս աղա, վախիկաղա, կնիկ օրաճախող չի կերած ապուրիները չի թողոց պաճընախող հետ: Գիշերները էզուրոց հաթէն կու՛ն գայ գողոցի խօլիկ, ցորեկներն ալ կնկանդ հաթէն, Թախած մի մարդիկ պիւն տեսեր ին ուր եսնի ցորեկ ի բարին ձեր կուս պախձալին մէջ խալթ մին ին կերեք . . .»

Մարգ. — (Ընդհանգնելով եւ պրուստով) Տրու հաճ-բերութիւնն ֆոս հասաւ, ասունն ու օճարը քալուի ասունց դրողներուն. կարգողն ալ աստիկ, կարգուողն ալ, Ստրմայը գալուրն ալ. բարո՛վ խեղձ չի գա-լինք: Հալայի աղշի, (Ստրմայի քնէն խաշնեց) Հալայի՛ ուր երթանք: Վա՛խ մեր պալականս նառու-սին, վա՛խ մեր սէվալային, վա՛խ մեր անխառը քաշածներուն, վա՛խ, վա՛խ, վա՛խ . . .

Նախ. — (Քարտուղարին) Կը բաւէ՛, ա՛լ մի կարդոր: (Մարգարի) Հանդարտեցե՛ք, Մարգար աղա, հանդարտեցե՛ք, նստեցե՛ք քիչ ծրն ալ, արգարա-թիւնը երեսուն պիտի հանենք:

Մարգ. — (Ոսթի վրայ) Նիկըբքին ո՞ր արդարա-թիւնը, Մրբապէս, ես ի՞նչ զիննած ուր ի՞մ մէջքիս գօտիովը իս չեք կախեր . . .

Տ. Ամբալ. — Մարգար աղա, նստէ, իրաւունք ունիս, ճշմարտութիւնը հիմա երեսուն պիտի ելէ, հիմա պիտի հաշուուր:

Նիկի. — Տրուս նէ՛ հաշուուրի. ես աւերած հալիկը ուտելու մերձա չունիմ, բւի՛: Իշտէ դիրքը տըճա նո՛ր կարդացիք:

Տ. Ամբալ. — Նիկողոս աղա, մի կարծիր որ այս դէժ մը նամակներով իդի պէս չորին երեսը բարձ-րացար: Անբաւատութիւնները Թիթի վրայ ին, բո-լորս ալ կնիքարթնանց վրայ, հիմնուած: Ուշադիր եկա՛ր. մէկը ծակեկանուն էր, երկրորդը, ջու քրոջը նամակը, զոր կ'երեւի մոռցեր էիր միւսներուն հետ չխառնել, քեզ դէժ գէնը կը կարգենու սահմանուր է: Ան կատարելապէս կը կնքէ միւսները. ան ամե-նէն ասելի պատուանիդի պիտի ըլլար ձեր ընտա-նիկան բարոյակահին համար: Երրորդը՝ եթէ՛ չի հերքեր, դունէ չի հաստատեր, իսկ չորրորդը որուն ձառին հարկ չիկայ ըսիկ, լրբութեան գլուխ գործոց է, զոր ո եւ չ բարոյակահի տէր մարդ կը գտի իսկ ձեռքն ասնելը:

Նիկի. — Տիճէք, տէրապապ, ես ալ եղի պէս տի կլլիմ թը աս կնիկն հրիշտա՛ն է:

Տ. Ամբ. — Ինչպէս որ չես ուղիւր անոր հրեշտակ ըլլար ընդունի, այնպէս ալ պէտք չէ կլլես անոր անբարոյական ըլլալը, այլ դուն ինքը, եթէ պատ-ուանիդի մարդ ես, հալպէս ինքն, ստուգես ե անիկ փրջը վճիւր արձակես: (Դառնալով ժողովա-կաններուն) Ուստի կ'առաջարկեմ անպապա հեռա-գիր մը ուղղել Անայ Առաջնորդին՝ տեղւոյն վրայ

մէկ երկու շաբաթուան մէջ ճանրակրկիտ և անհարկաբար քննութիւն ձր կատարելու և արդիւններ հաղորդելու մեղի: Եթէ այդ արդիւնքը գաշ հաստատել թէ այդ բարդ բաւականօրէն ձրի գրադարութիւններ կամ լոկ ենթադրութիւններ են և մէկ հատիկ ապացոյց չկիպ կնոջ անհաստատութեան մասին, այն առնէ ժողովը իրաւունք կ'ունենայ վրձնելու օրէնքի համեմատ թէ դուք, Նիկողոս աղա, պարտաւոր եք ապրիլ ձեր կնոջ հետ և երբք այլևս չհետաքննել զինքը ձեր բռնէն՝ նոր գրադարութիւններու դուռ չբացուելու համար: Իսկ եթէ ապացոյցուի հակառակը, այն առնէ ձեր կամքին պիտի ձգնէք քնդունիլ կամ մերժել:

Ժողով. — (Միաբերան) Այո, այո, այո:

Մարգ. — Տէպապապ, Աստուծէ խնդա:

Նալս. — (Առնելով Քարտուշարէն Նիկողոսի նախնիները) Ուրեմն, Մարգար աղա, պէտք է տարբարանանք որ այ պապակ ձեր տեղը մինչև Արիւն իշխումս հետագիւր պատմական զարկ:

Մարգ. — Ըմմա, Սրբաբուն, հիւրկանքը իղին չի տար ուր եւել կենանք: Սկսող օր է մնացել, էկէր ուր չըրթանք նր իրենք ետունուս տի գան, սօղրս զօրեւել կրնէ տի ցաւցըրին...

Նալս. — (Ժողովականներուն) Այս առթիւ հետեւեալ կարգադրութեան գանք: Ես կը իօսիմ Մուկիթար մարութիւն Էֆենտիի, թող այս խեղճերը իր բնակարանը բնդունի և Ոսթիկանութեան ձօտ պէտք եղած բարեխօսութիւն ընէ:

Ժողով. — Այո, այո:

Նալս. — (Մարգարի) Այ խղիւր կարգադրութեան. դուք Յարութիւն Էֆենտիի բնակարանը պիտի փոխադնուիք, չոն պիտի ապառք մեր հրահանգներուն Նիկողոս աղա, կարծես այ պատճառ մը չմնայ մեր այս օրինաւոր առաջարկը մերժելու:

Վ. Առաւ. — Ես կը վստահանամ Նիկողոս աղայի կողմէ, այնպէս չէ՞, սիրելի բարեկամ:

Նիկ. — (Տառամանելով Առաւելեանի աջին մէջ կը նայի):

Նալս. — Ի՞նչ կ'ըսէք, Նիկողոս աղա, հետագիւրք բաշէնք:

Նիկ. — Ես գիտիմ ուր պօշ բան է ըմմա...

Բաշէնքէք մէկ մի:

Նալս. — Դուք պիտի տեսնէք որ երկու պարագային այ ձեզ համար նպատակաւոր պիտի ըլլայ:

Այո, զմարեղէք հետագիւր արժեքը:

Նիկ. — Ի՞նչ պարտք ինչ է:

Մարգ. — Ես կու զմարիմ, Սրբազան, ես...

Տ. Ամբակ. — Նիկողոս աղա, այսչանք մը գրեմնութիւն կարծեմ ձեր պատիւն է որ կը պահանջէ:

Վ. Առաւ. — Ո՛հ, Նիկողոս աղան իմ ճանչցած առաւանձնուն, ստուռամտալիս, վնասման, բարի, բնասեմներ, ճարպիկ, ձեռներեղ բարեկամներէս է:

Նիկ. — (Դանդաղօրէն ոսկի մը զննելով սեղանին վրայ): Ա՛ս ալ վրայի պիպէտն է:

Նալս. — Արժեքի համեմատ կը զմարտի և վրայիլըք Պատրիարքարանէն ձեզ կը վերադարձուի:

Հիմա, դուք ալ կրնաք մեկնիլ, պայմանաւ որ երբ կանչուիք, անմիջապէս ներկայ ըլլաք: Եստ չնորհակալ եմ որ չմերժելիք մեր կոչմանքի համեմատ ներկայանալ և քնդունիլ մեր օրինաւոր առաջարկը:

Տր. Սիմաս. — Երբ հաստատուի իմ կողմէս:

անմիջ է, դուք պիտի հաւանի՞ք կրկին ապրիլ իր հետ: Ժողով. — (Միաբերան) Հարկաւ, հարկաւ: Նալս. — Ի՞նչ պատահածն կուտար տօքթօր Էֆենտիին:

Նիկ. — Ի՞նչ ճուղապ տամ, կու հաւերիմ ըմմա Այլ տեղէ տերթիլ, քանի մը սեպտեմբերով: Պիւրնճին ուր ես աստղիկ կէշնմէյլն չիմ կրնոր հասնիր, իբրնճին ուր մէկ մի նամուս փարալի մը արին, իւշինճին ուր ես փարա տի փառարկի ետրէն ռաշտի եաշմիշ իլլելու համար, տէօրտիւնճին ուր ասօր Սարմաղի ճամբաները գոց ին, վաղն ուր նարէն գալ ուղին նր չի տի կրնամ:

Տ. Ամբակ. — Նիկողոս աղա, այդ պարագաները վերջէն կը մտածուին, պիւրնէ:

Մարգ. — (Մտնալի հետ ռոֆի եղելով Տ. Ամբակունի ձեռից կը հանդուրէի) Տէպապապ, բեզ Աստուած զրիք ուր մեզ աս տաշմնեմուն լիւսնէն խալտն: (Մտնալի) Աղշի, ձեռքը պաղ տեղապառլին ուր օրնէն:

Տ. Ամբակ. — Եստ ապրիլ, աղջիկս, աշխարհ է. ամէն բան մեզ համար է, ուրախութիւն ըլլայ թէ տրամութիւն: Ի՞նչ միշակիլ չես անիրաւութեան և պանդխտութեան գոշը. դեռ բեղի պէս բաղմաթիւ քոյրեր անդին կը մեռնին անհասկացողութեան և աղտութեան մէջ:

Նիկ. (Փոքրով ռոֆի եղելով դուռը կը բացաւ եւ դուռս կ'ըլլէ):

Մարգ. — (Արժաւալով Նիկողոսի ետեւէն) Նիկողոս աղա, եկող տա սեպտեմբր վաղ օնցիդ, ճ'աներ, արեւը սիրիմ...

Նիկողոս աղա...

(ՎԱՐԱՊԵՏՈՐ)

Յարուհակի ՔԵԼԱՍ ԱՐԲՈՒՆԻ

— — — — —

ՅՈԳԻՆԵՐՈՒ ԵՐԳԸ

— — — — —

», ՈՌՏԵՆԻ ԿԱՄՈՐՈՐ Ը

— — — — —

Այսպէս, անհարժ... Յալիսին լրուրիւնով վայրի,

Արայաւոր Հրապարակ մտք կը բարձրալ յանգած հոգ.

Հրապարակ մտք ներկութեամբ մեծամալ ժողովի,

Կալկուծով, ո՛վ ցանկութիւն, խալ հետիւղ մէջ կասկածոք:

Տե՛ս, բազմութիւն կը հեգնէ իրենց սեկանքն արի.

Եւ լուսաբեկ նալուսմեմուն մոլորումով կը սեղոք.

Ձոյզ սիրտին մէջ կ'իյնան, ո՛վ կ'իյն, հոն մտքին պէս

հարայի,

Ձոյզ սիրտին մէջ կ'իյնան անհամալ նոպայի մէջ հիւանդոք:

Ու օրբունքն՝ կ'երկարին մատուցումով մը վայրագ,

Կարծես յետին փառում ըլլար, հազա՛ր սեպտ մատարուն,

Կարծես անվերջ աղօթք մ'ըլլար, կրօնքն լու՛ն պատարագ:

Այսպէս, անհարժ... — ո՛վ սիրական յիմարտիւնը

մարդուն,

Բլնագգն աւա՛ղ, կ'աստուածամայ նաւապարտին վրալ

կեանքին,

Իր լաւեւումին մէջ խեղաժ մէկ Միսիին բաղոն հիյն

անդին:

Ու օրբունքն՝ կը կառլին մատուցումով մը վայրագ...

ՄԻՇԵԼԱՆ ԲԵՆԵԼԱՆ

— — — — —

A.R.A.R.@